

ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΔΥΣΤΥΧΙΣΜΕΝΗΣ

(ΤΟΥ HENRY BORDEAUX)

‘Ο πατέρας μου είχε πεθάνει — θύμα ενός δυστυχήματος. Είχα μείνει μόνος με τη μητέρα μου και την αδελφή μου Ζοζέττα.

Στό χωριό μας ήλθε κάποτε ένας ‘Ιταλός για να διορθώσει το κωδωνοστάσιο ο Μίλιο Μίσα. Είμεθα συνομιλήκοι. ‘Επαιξε φουσαρνίκια και τραγουδούσαμε κ’ οι δύο.

Κάθε Κυριακή έρχοτανε στο σπίτι μας.

Σε λίγο ή έπισκέψεις του έγιναν καθημερινές.

Νομίζα πως έρχοτανε για τη μουσική, ενώ αυτός, έρχοτανε για τη Ζοζέττα.

Μιά μέρα μου λέγει η μητέρα μου.

— ‘Ο Μίλιο ζητεί την αδελφή σου. Πρέπει να φροντίσουμε να μάθουμε για την οικογένειά του, από την ‘Ιταλία.

Χωρίς να είδοποίηση τον Μίλιο πηγαίνω στο Σερεζόλ την πατρίδα του.

‘Ηταν φθινόπωρο. ‘Όταν επέστρεψα εις τα της μητέρας μου :

— Είπε μια οικογένεια σάν τη δική μας.

‘Εγει τη μητέρα του, μιά αδελφή, τη Μπιάνκα και ένα μικρότερο αδελφό τον ‘Εμμανουήλ, τον οποίο δεν είδα γιατί φύλαγε τα πρόβατα στο βουνό. ‘Ο πατέρας τους πέθανε. Δέν έχουν παρά μιά μικρή περιουσία.

— ‘Η περιουσία δέν μ’ έλκυει, ειπε η μητέρα μου, άλλ’ εκείνο που μ’ ενδιαφέρει είναι αν εινε άνθρωποι θρησικοί και ευσεβείς.

— ‘Α! όσο γι’ αυτό νάσαι ήσυχη. Αυτές η γυναίκες που σου λέγα κίνουν το σταυρό τους πριν και μετά το φαί. Μόλις δούν κανένα σταυρό ή καμιά εκκλησία άμεσα σταματοποιούνται.

Μιά Κυριακή λοιπόν μετά τη σούπα που πήραμε μαζί στο σπίτι βγήκαμε με τον Μίλιο στην όδο Μκονεβάλλ. Είχε νυχτώσει.

Χωρίς κανένα πρόλογο λέγω του Μίλιου ξερά: «Παντρέψου την αδελφή μου.»

Αυτό γέλασε και μουπε επίσης ξερά :

— ‘Εξάπαντος, Μισέλ.

‘Επρεπε να άμφιβάλλω για το γέλοιο του. Μερικές μέρες δέν ήλθε στο σπίτι. Τόν περιμένα την Πέμπτη, ύστερα πάλι την Κυριακή, μιό ο Μίλιο δέν φάνηκε καθόλου. Πήγα να τον ζητήσω στο Μκονεβάλλ γιατί λυπήθηκα τη Ζοζέττα που έλαιγε.

Μουταν πως έφυγε τη Δευτέρα, για την ‘Ιταλία. Θά ξαναπάγω λοιπόν. Δέν με φοβίξει το χιόνι που πέφτει άφθονο.

‘Η γη όμως είναι κάταστη και ειναι αδύνατο να περίσω κανείς το βουνό.

‘Η συγκοινωνία εξακολουθεί μονάχα από το σιδηροδρομικό δρόμο της Μονταν, μιά άπ’ εκεί στοιχίζει πολύ και χρειάζεται άξιωμα και διαβατήριο για τη Σερεζόλ.

‘Όλο το χειμώνα λοιπόν δέν μπορούσα να πάω. ‘Αρχιζα να υποψιάζομαι κάτι. ‘Η μητέρα και η Ζοζέττα είχαν πάντα κόκκινα μάτια. ‘Όταν έμειναν μόνες έλαιγαν συχνά και μιλούσαν με σιγανή φωνή. Σε λίγο η μητέρα μου έπεσε άρρωστη. Μιά μέρα παρηγγείλε να πάω κοντά της.

— ‘Αν πεθάνω φρόντισε για τη Ζοζέττα, μουπε.

— Μά φυσικά, θά φροντίσω.

— Ναι, αλλά να μη τη μαλώσω. Δέν έχει παρά εσένα, μονάχα εσένα στον κόσμο.

— Μην άνησυχείς, μαμά, της ειπα. ‘Ησούασε, πάντα θάμαι καλός γι’ αυτή.

Και η δυστυχισμένη ήσούασε για πάντα. ‘Υστερα κατάλαβα περι τίνος έπρόκειτο, μιό δέ μάλισα τη Ζοζέττα γιατί το είχα υποσχεθεί στη μητέρα.

‘Απόφασις πάλιν το ταξίδι για την ‘Ιταλία. Τό χιόνι δέν είχε λυθεί άκομη. Τρεις φορές άποφάσινα να περάσω το βουνό, τρεις φορές κινδύνευα να ταφώ μεί’ στο χιόνι. Την τετάρτη το κατώφθισα. Στη Σερεζόλ βροχια τις δύο γυναίκες.

— Ποιό εινε ο Μίλιο, τις ρώτησα.

— Έφυγε να κινή την θρητία του.

— Και ύπηρετεί μακριά άπ’ εδω ;

— Ναι πολυ μακριά. Στη Βερόνα.

— Πρέπει να γυρίσω, ειπα με θυμό.

— Θαρθή τον Σεπτέμβριο για να παντρευθής.

— Για να παντρευθής ; ρώτησα σαστισμένος.

— Ναι θά πάρη την Καρλόττα Μόντι, που εινε καμαριέρα στο ξενοδοχείο Μπελλαγκράντα.

— Δέ θά πάρη την Καρλόττα Μόντι ! φώναξα με θυμό.

‘Εσήγησ στις δύο γυναίκες πως η αδελφή μου Ζοζέττα δέ θ’ άγουσε να γίνη μητέρα και διε εινε άνάγκη να την πάρη ο Μίλιο.

Μητέρα και πόρη άρχισαν να κλαίνε να φωνάζουν και να λέγουν :

— Και η Καρλόττα το ίδιο. Και ο πατέρας της εινε θυμωμένος.

— Καλά, τους ειπα, θά ξανάθω. Μά ο Μίλιο ποτε δέν θά πάρη την Καρλόττα. Πρέπει να πάρη την Ζοζέττα.

Συμφώνησαν μαζί μου γιατί φυσικά η Καρλόττα, όπως μουταν, δέν ήταν καλής διαγωγής. Μά έσπεμαν μπρός στον Μίλιο, και αυτός έστρεψε μπρός στον πατέρα της Καρλόττας.

‘Επί τέλους έιαθα την ήμερα του γάμου του Μίλιου μ’ αυτή την Καρλόττα. Ξαναπέρασα στην ‘Ιταλία. ‘Όταν η δύο γυναίκες είδαν τη σιά μου μπρός στην πόρτα του σπιτιού τους κατά τις τρεις το άτόγευμα έτρεξαν με τα χέρια σηκωμένα.

— Μή, για άνομα του θεού, μη μπαινεις μέσα, μην έρχεσαι. Εινε ο Μίλιο.

Μά εγώ δέν τις άκουσα και μπήγα. ‘Ο Μίλιο ήταν στο μεγάλο δωμάτιο. ‘Επρωπε φοιά και τυοί πίναντας κρασί.

‘Όταν μ’ είδε άντιξου του θέλησε να γελήσει και να άστειυθής μαζί μου.

— Κάθθησε εδω, μουπε γελώντας, φάγε και πιε σάν στο σπίτι σου.

— Ναι, τουπα, συ έφαγες και η τις πολλές φορές στο σπίτι μου. Πάλασσε μάλιστα.

‘Ελα άσε αυτά και σήκω τώρα να πάμε.

— Για ποι ;

— Στη Σαρβοία για να παντρευθής την Ζοζέττα και να γυορίσης το μικρό.

— ‘Α ! ‘Εχει και μικρό ; ειπε άδιάφορα.

Και τίνος εινε ;

— Πρόσχε, Μίλιο, ειπα με θυμό, κόσχε. Δέν θέλω ουτε μιá λέξι περισσότερο γι’ αυτό το ζήτημα. ‘Η Ζοζέττα Καλις δέν εινε Καρλόττα Μόντι.

‘Ατ’ τα μάτια μου κατάλαβε πως δέν μπορούσα να έπιμνη περισσότερο και σέφθηκε άλλο έμπόδιο και μου έδειξε τη στρατιωτική στολή του.

— ‘Αν πάγω στη Σαρβοία, ειπε, θά λιποτακτήσω, θά με πιάσουν για λιποτάκτη.

— ‘Αν δέν έρθης σύ έκει, θάρθη αυτή, θά τη φέρω άπ’ το βουνό.

— Δέν μπορώ νάχω δύο γυναίκες, ειπε με την ίδια άδιαφορία.

— Δέν θάχης παρά μιá, Μίλιο, μιá καλή γυναικουίλα.

— Άδριο όμως παντρευομαι με την Καρλόττα.

— Δέ θά την πάρης, έπέμεινα.

— Μά άφου έχει δημοσιευθής η άπόφασις του γάμου ;

— ‘Η άπόφασις δέν εινε ίεροτελεστία. Δέ θά πάς άδριο.

Δέν μ’ άπίντησε, παρά άρχισε να με κοροιδεύη. Πήρε την φουσαρνίκια για να συνοδεύη το τραγούδι μου, όπως έκανε άλλοτε. ‘Αρχιζα το όργανο άπ’ τα χέρια του και το πέταξα στα μουτσα του.

— ‘Ακουσε, Μίλιο, τουπα, αν δέν πάρης τη Ζοζέττα, θά λογαριασθής

μαζί μου.

— Ποι ;

— Στο μονοπάτι του Κάροο. Διάλεξα καλό μέρος. Κοντά στη Μαντίετα, εινε δύο βράχοι που άπέχουν πενήντα μέτρα ο ένας από τον άλλο. Θά πάρης το δαλο σου, έχω το δικό μου, θά τραβήξω και οι δύο και ο θεός θά μās κρίνη.

‘Εκαμε ένα μοραφισό. Δέν κατάλαβα αν ο μοραφισμός αυτός έαρχε φόβο ή γενναϊότητα.

— Αυτό εινε μιá ιδέα, μιá σκέψη, μουπε. Και για ποτε αυτή η άσκηση ;

— ‘Απόψε. Μίς χρειάζεται μιá ώρα για ν’ άνευθούμε.

— ‘Ε! καλά, περιμένε με στο μονοπάτι θάρθθ να σε βρω. Και έτσι θά τελειώσουν όλα.

Πήγα στο μονοπάτι, τον περιμένα. Δέν ήλθε. ‘Επρεπε να το προβλέψω. Ξαναπήγα στο σπίτι του, εινε νυχτώσει.

— Ποιό εινε ο Μίλιο ;

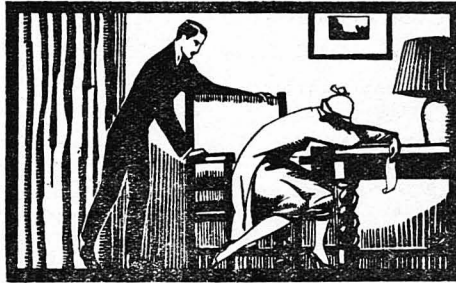
— Ποιό θέλες να ναι, Μισέλ. Πήγε στης Καρλόττας, Μισέλ, καμμένε Μισέλ. ‘Αφητέ τον ή τυχο, θά μās φέρη και άλλη δυστυχία και ντροπή.

Δέν ήξερα τι να κάμω, να τις άκούσω ή όχι. Μά δέν έπρόκειτο μονάχα για τον άνδρα της Ζοζέττας, αλλά και για το παιδι του άισχου. Ζήτησα το σπίτι της Καρλόττας στην άλλη άκρη της Σερεζόλ. ‘Ηταν φωτισμένο άπ’ το παράθυρο δεικνύον το έσωτερικό του.

‘Ελάνω στο τραπέζι μοιτίλλιες με κρασί, ποτήρια, μεζέδες και γυθος στο τραπέζι μιá μεγάλη παρέα διασκεδάσε. ‘Ο Μίλιο έπαιξε τη φουσαρνίκια του και η Καρλόττα χόρευε. Δέν ήξεραν φυσικά πως βρισκομαι έξω και τους βλεπω και δέν προσπαθούσαν να κρύψουν τίποτε. Δέν ήξεραν μάλιστα και πως ο Μίλιο ήταν καταδικασμένος.

Τό άρωλόγι του χωριού χτύπησε τα μεσάνυχτα. Τότε ο Μίλιο βγήκε. Τόν άρπαξα άπ’ το χέρι στα σκουετιά.

Φοβήθηκε από μένα, μιá περισσότερο φοβήθηκε άπ’ το σπίτι

ΑΡΧΑΙΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ
ΑΣΤΕΙΑ ΙΕΡΟΚΛΕΟΥΣ

(Ο Ίεροκλής, Πλατωνικός φιλόσοφος, έζησε στην Αλεξάνδρεια την περίοδο της καταστροφής).

Κάποιος σχολαστικός έκει πού κολυμπούσε κινδύνει να πνιγεί. Κι' ωχρίστηκε να μη ξαναμπή στο νερό... αν δεν μάθη πρώτα κολύμπι!

Ένας σχολαστικός θέλοντας να μάθη τό άλογο του να τρώγη λίγο, άρχισε να του λιγοστεύη καθημερινώς τό κριθάρι. Φυσικά τό άλογο έψόφησε. Καί ό σχολαστικός θρηνών έλεγε :

— Τι μεγάλη ζημία πούπαθα! Τώρα πούμαθε να μη τρώη σχεδόν καθόλου, τώρα ψόφησε!...

Κάποιος σχολαστικός άγόρσε σπίτι. Θέλοντας δέ να μάθη άν του άξίζει τέτοιο κτίριο, βγήκε στό παράθυρο και ρωτούσε άν του πηγαίνει!

Κάποιος σχολαστικός ελδε στ' όνειρό του πώς πάτησε ένα καρφι και την άλλη ήμέρα βγήκε στόν δρόμο κουτασίνοντας. Ένας άλλος σχολαστικός πού τόν συνήτησε κ' έμαθε τι του συνέβη του ελεπε :

— Μά, καϊμένε και σύ, γιατί κοιμήσαι ξεπόλητος;...

Ένας σχολαστικός ελδε στό δρόμο τών γιαιρό του και κρύφτηκε πίσω από ένα τοίχο. Κάποιος τόν ρώτησε γιατί τό κάνει αυτό κ' ό σχολαστικός άπάντησε :

— Έχω καιρό ν' άρρωστήσω και ντρέπομαι να τόν δω!...

Κάποιος σχολαστικός γέμισε τό πιθάρι του με κρασί και τό σφράγισε. Ό δούλος του όμως τό τρύπηεν από κάτω και έβινε κάθε τόσο όταν διψούσε. Όταν ό σχολαστικός τό ξανάνοιξε και ελδε πώς τό κρασί έλλειπε, δέν μπορούσε να καταλάβη πώς έγινε ή κλοπή. Κάποιος πούτυχεν έκει τό ελεπε τότε :

— Δέν κυττάς μήπως ουδ' τ' άνοιξαν και τό έπιναν από κάτω ;

Και ό σχολαστικός άπάντησε :

— Άμαθέστατε, δέν βλέπεις ότι δέν λείπει από κάτω, αλλά από πάνω ;

Ένας σχολαστικός βλέποντας σ' ένα δένδρο πολλά σπουργίτια, έστρωσεν από κάτω ένα πανί κ' άρχισε να κουνάη τόν κορμό για να πέσουν να τά μαζέψη!...

Σχολαστικόν σχολαστικόν συναντήσας του ελεπε :

— Μωρέ, έγω έμαθα πώς πέθανες ;

— Και δέν με βλέπεις ζωντανός ; του ελε εκείνος.

— Δέν έχει καμιά σημασία αυτό, άποκρίθηκεν ό σχολαστικός, γιατί εκείνος πού μου τό ελε είναι περί άξιόπιστος από σένα!...

Σχολαστικός μαθών ότι ό κόρακας ζή ύ τέρα τά διακόσια χρόνια, άγόρσε ένα κοράκι και τό έτρεφε... για να δη άν εινε αλήθεια!... (Έκδοσις Λειψίας 1789)

πού έβγαينه.

— Σιωπή! μουκε σιγά. Όχι θόρυβο και φασαρία.

Δέν ξέρω γιατί τόν άκουσα και συνέχισα σιγανά :

— Δέν ήλθες να με βρής στό μονοπάτι του Κάρου.

— Όχι.

— Γιατί ;

— Νόμιζα πώς άστειεύεσαι.

— Δέν άστειεύονται με τά όπλα, Μίλιο.

— Αν αύριο ξαναπάρης τόν δρόμο πού πηγαίνεις στις Καρλόττας, είσαι πεθαμένος, ξέρε το. Σε προειδοποιώ.

Τι έγινε την άλλη μέρα;

— Άπλούστατα. Πήρα τά όπλα του πατέρα μου και πήγα στό δρόμο πού πηγαίνει στό σπίτι της Καρλόττας. Όταν είδα τόν Μίλιο να φαίνεται με ένα φίλο του φώναξα « Άλε! » Τόν εχλα προειδοποιήσε.

— Ήξερε περι τίνος έπρόκειτο. Άντι να φύγη προς τά πίσω, έτρεξε έμπρός.

Τόν σημάδεψα στό κεφάλι. Τράβηξα. Τόν χτύπησα! Δέν ξανακινήθηκε..

Μετάφρ. Ε. Μ.

ΑΠΟ ΤΑ ΣΠΑΝΙΑ ΒΙΒΛΙΑ

ΠΕΡΙ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Ποιός δέν γνωρίζει, ποιός δέν θυμάται, τόν Έλληνα Ιατρόν του τρομασού Άλλη Πασιού τόν Ίουαννίνον τόν σωματίτη και κηλοάγαθον Μάνθον Ίουάννου ; Όποια σωματίτη Ιστορία να διαβάσετε θα τόν βρής μέσα. Ό Μάνθος Ίουάννου όπηξεν από τους όφελήσαντας μεγάλος τους συμπατριώτας του Έλληνας, πλήριον του Θρηόδωρος Άλλη πατριώτων ός Ιατρος από του Άπτο επιστήμον Άλλη ησο και λόγιος. Σύν τους άλλους έχει συγγράματα εις στήνους και την Ξυμφοράν και αιζημαλοσίαν Μωρέως — με προσδήκηη, και άλλων όξολόγων ό ποθέσσεων. Άπό τό σπάνιο και λησιονημένο αυτό βιβλίον άντιγράφου τό κειμήλι ποιηται του Μάνθου Ίουάννου, Περύ Γυναικών. Είναι άφελύστατο, άλοκός, άλλα γ' αυτό και χαριτωμένο.

Μη στόν έχθρό σου άνταμοιβή θέλεις, να επισοτήρης, Μήτε ποτέ της Γυναικός τά λόγια να πιστεύης.

Του έχθρου σου μη εμπιστευθής τά λόγια του σου λέγει. Άλλά μητε της Γυναικός, που σου μιλεί και κλαίγει. Είς ός γυναίκες πορηγείς πάντα τά δάκρυα τρέχουν, Και όσαι να μη γελασούν άπαιτώς να λπύχουν. Μετά δακρύων φαίνεται τών άνδρων ν' αγαπήη, Μα να δένονται σαν την όρα να τόν εβήη, Παρησού τά στήνερα σνήθηια εις να βόχουν, Και της Γυναικός τά δάκρυα τόσοσ ενόκοια να τρέχουν. Της Γυναικός τά δάκρυα την φωνία πορομοιάζει, Εύρίσκει ανιμένον άνθρωπον στην άκοη τόν ενιάζει. Τόν βόσκει εις την θ' λαοσαν άπανωθη και πλέγει, Και τόν ενιάζει εις την γην και κλέβεται και κλαίγει. Δέν τόν εκλαίγει διά καλό, γιά να τόν εφελιάγη, Μά κλαίγει και άδύρωται πως δέν μορχει να τόν φάγη, Και όπου σπάει τό δάκρυ της όλο το κορμί του λιώνει, Και άρχιτάει και τρώγει τόν όσο πού τελειώνει. Έτς' εις και της γυναικός τά δάκρυα δολομένα.

Με πορηγία δολοη πλακίβη τόν καθ' ένα. Η γυναικία την άπειθού στην πορηγία όμοιοση, Με πιασά λόγια πορηγιά τόν άνδρα να γελώση. Ός τό φάρι δέν δένεται στην γην να λεπατήση, Μήτε η γυναικία η κινή την γυναικ' της ν' άρηση. Όζια η φαρμακευή τόν άνδρωπον να φάγη, Μά από γυναικία πορηγιά ό θεός να ός φάγη. Κάλλια να ενεμπιστευθής τά πλέον κακά θηρία, Παρά ποτέ της γυναικός την καθορη καρδία. Θεό ποτάμι άπσε, και την φοιτιά ανιμένη, Και την γυναικία την κακή δέν τάνα θυμωμένη. Και να θεριά τ' άνημερα άνθρωπος να μερώση, Μά την γυναικία την κακή ούδεις να ταπεινώση. Τά τρία πορομοιούονται όμοια στην κακία, Μά πορομοιόση της γυναικός η ληθη έξουσία. Ότι με τό πολύ νερό την γλώση την κοβήνει, Μά η γυναικία η κακή την γνώμη δέν λήπει, Άν έξουσία ελάμβανε τόν άνδρα να όρηση, Ξυπόλιντον τόν έβανε παλιούσια ν' άδωρηση. Είς πάν τόπον τό λοιπόν κάλλια κακή φοιτία, Παρά γυναικία πορηγιά να λήρη άρετήια. Πιασά γυναικία φωνικά λην' έξουσία να πάρη, Την βλέπεις και θυμωμένη οά τό κακό λιοτήρι. Μά η καούρα δέν εις καεις να την φοβάται, Ός άνθρωπον ξαρκιόστον την νύκτα να κοιμάται. Τόν Γαΐδαρον τόν έδουαν λεοντασιού δρομάται, Μά την φων τόν δέν δένεται καεις να την φοβάται. Για αυτό ό θεός δέν έδωσε η γυναικας να όρισου, Ότι ποτέ σιμφοίλο δέν δόνηται να κρατήσου. Ό άνθρωπος με τό κασιον νερό να κορβαίση, Μά γυναικός δέν δύεται σιμφοίλο να δουρηση. Τών γυναικων η σιμφοίλη, και η δροσά τόν Μάι, Εβδης ό ήλιος πον την ιδη γυναικί και πεί. Η γυναικία φωνικά όμοιάει τό παρών, Κοιτάζει τά ποδάρια του, και τό κορμί του λιώνει. Πιασά μία φαίνεται, άλλη δέν την όμοιάει, Μ' ότας ιδη σιμφοίληρη, τότες άσπεύζει.

✱

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Η γυνώμη του Μίχερμπερ

Μία χορευτρια, όταν έγινε τραγωδός έληγε μά μέρα στόν Μά. γεροπερ να ζητήση η γνώμη του.

Άφου η ήθοποιός χόρευσε και έτραγουδήσε κατά προτροπήν του Μίχερμπερ, ερώτησε:

— Λοιόν, αγαπητέ διδάσκαλε, με τωρ ν' άκούσω την κρίση σας;

— Έάν τό διατάσσετε κυρία μου, εδχαρίστωσ' ός τραγωδός χορεύετε καλά και ως χορευτρια δέν τραγουδείτε άσχημα.

Μετάφρ. Φωνικός Μ. Πικκή

